

JAARVERSLAG 2023

Nieuws, feiten en informatie zijn 24/7 en overall beschikbaar. Juist daarom heeft een bondig en samenvattend jaaroverzicht meerwaarde. Het geeft inzicht en biedt duiding van activiteiten. Resultaat is dit KNB jaarverslag 2023.

Nationaal werd verslagjaar 2023 gekenmerkt door verkiezingen en (beleids-) impasses. Te noemen zijn de provinciale verkiezingen in maart, een val van het Kabinet Rutte IV in juli en landelijke verkiezingen in november. Gevolg waren beleidsimpasses zoals het uitblijven van de voor de keramische industrie belangrijke versnelling op het gebied van het stikstofbeleid, de bouwopgave en transitie- en klimaatzaken. 'Het piept en het kraakt' noemde Klimaatminister Rob Jetten dit laatste.

Dat geldt niet voor de beleidsvoorname om de snelheid van verduurzaming, zoals door de bouwkeramische industrie, met steeds zwaardere prijsinstrumenten te prikkelen. Voor fabrikanten van bouwkeramiek die, verspreid in de regio, niet geografisch geclusterd met andere fabrikanten zijn aangewezen op voorlopig nog niet beschikbare groene, gasvormige alternatieven voor aardgas, leiden deze prikkels tot overprikkeling. Het ontbreken van handelingsperspectief jaagt deze fabrikanten

ofwel de landsgrens over ofwel verzwakt deze zo dat financiële ruimte voor investeringen in verduurzaming komt te ontbreken. Het is in een notendop het vraagstuk van de Cluster 6-industrie.

Geen 5^e wiel aan de wagen

Het verduurzamen van deze 6^e Cluster-industrie is een stevige opgave en vergt een lange adem. Om dit te faciliteren werd een aparte stichting opgericht. Deze nieuwe C6-stichting, waarin KNB bestuurlijk deelneemt, onderhoudt contact met alle stakeholders, is aanspreekpunt voor netbeheerders en overheden en wordt voor fabrikanten en sector, zoals in de keramiek, een belangrijke schakel op weg naar een daadwerkelijke energietransitie. Samen met het Ministerie van EZK werd in Groenekan een voor de Cluster 6-industrie belangrijk inspiratie-evenement georganiseerd: Cluster 6 Connect. De keramische industrie was goed vertegenwoordigd tijdens een -besloten- lunch met Minister Adriaansens en met workshops zoals over Brick Valley.

Toekomstverkenning

Sectoraal stond 2023 in het teken van de Toekomstverkenning Bouwkeramiek 2030. In deze omvattende studie, door adviesbureau Berenschot in opdracht van KNB, naar toekomstscenario's voor industrie en bouwkeramiek, werden trends en

ontwikkelingen verkend die bepalend zijn voor de toekomst anno 2030. Berenschot analyseerde alle relevante ontwikkelingen, selecteerde er 28, woog daarvan de impact op de sector en verwerkte deze tot een viertal kernthema's die in 2030 mogelijk bepalend zullen zijn. De Berenschot-studie past in de bredere toekomst- en verduurzamingsagenda van de sector. Eerder werd een Technology Roadmap Bouwkeramiek 2030 opgesteld en door Circle Economy een White Paper over de huidige en toekomstige rol van bouwkeramiek in een circulaire economie. Een en ander vormde input voor een tweetal Brancheberaden van de sector als opmaat naar een strategische herijking van het branchebeleid.

Onbekend maakt onbemind

Het ontbreken van een zichtbare relatie tussen producten en productie is mogelijk oorzaak van een in steeds bredere kring miskend belang van een eigen maakindustrie. Het zette ruim 300 industriële bedrijven en branches, waaronder KNB, aan tot het publiceren van een open brief: #wijmakenhetgroen. Voorwaarde is een stabiel overheidsbeleid, een gelijk speelveld en

ruimte om te verduurzamen. Dat helpt Nederland niet, werkt averechts voor het klimaat en zet Nederlandse bedrijven internationaal op achterstand. Het verhaal van een baksteenondernemer bij op OP1 zette deze argumenten kracht bij.

Fiscale klimaatmaatregelen

Het begrip 'fossiele subsidies' werd in 2023 salonfähig. Het gaat eraan voorbij dat fiscale maatregelen onderdeel zijn van een bredere instrumentenmix om bepaalde doelen te bereiken. Het biedt fabrikanten van bouwkeramiek bijvoorbeeld een steun in de rug om internationaal op voet van gelijkheid te kunnen blijven concurreren.

In een NOS-reportage belichtte KNB-voorzitter Nienke Homan een andere kant: zonder groene infrastructuur is het moeilijk verduurzamen! Het steeds steviger prikkelen van een sector tot versnelde verduurzaming dient gelijke tred te houden met de opbouw van een infrastructuur die dat ook daadwerkelijk mogelijk maakt.

Verkiezingsdebat

Begin maart vormde de Maastrichtse Boekhandel Dominicanen even het hart van politiek Limburg. Met KNB als initiator en organisator lieten 11 kandidaat Statenleden zich uit over belang en toekomst van de Limburgse, energie intensieve maakindustrie.

Klimaatminister Rob Jetten bij Brick Valley

Gedreven door interesse bezocht Minister Jetten het KNB-project Brick Valley.

Het geavanceerde productieproces van de straatbaksteenindustrie stond hier model voor de innovatiekracht van de regionale,

energie intensieve maakindustrie. Het werkbezoek sterkte de Minister in het belang van aandacht voor deze industrie: Cluster 6-industrie.

Iedere dag BBBaksteen

Komen er nog vergunningen om klei te winnen? Hoe zit dat met stikstof? Is er ruimte voor eigen opwek van duurzame energie? Zomaar wat thema's die aan de orde kwamen tijdens verschillende werkbezoeken van de BBB-Statenfracties uit Limburg en Gelderland.

Ook De Limburgse GL/PvdA-fractie nam de moeite zich te verdiepen in de verduurzamingsopgave en bezocht tegelfabrikant Koninklijke Mosa in Maastricht.

Ambtelijk-EZK bezoekt 'de keramiek'

Ambtenaren van de in 2023 nieuw gevormde directie Verduurzaming Industrie van het Ministerie van EZK waren graag te gast bij een steenfabriek. Geslaagd werd in het doel om gevoel te krijgen bij de uitdagingen die de keramische sector ondervindt bij de energietransitie.

Politiek & Pizza

Op uitnodiging van een Haags VVD-netwerk nam KNB-directeur Ewald van Hal deel aan een kennisbijeenkomst over de verduurzaming van de Nederlandse industrie. Bepleit werd nut en noodzaak van een uitvoeringsgericht beleidskader voor specifiek de regionaal gevestigde

maakindustrie (Cluster 6). Niet verwonderlijk werd daarbij de industrie voor baksteen, keramische dakpannen en tegels als voorbeeld gebruikt.

Komt een baksteen de Tweede Kamer in?

Hoe vestig je de aandacht van een politicus op je sector? Door een product uit de sector mee te nemen. Dat gaat met een bloemetje makkelijker dan met een baksteen. Dat ondervond KNB-directeur Van Hal bij de beveiliging van de Tweede Kamer. Een baksteen meenemen de Tweede Kamer in? Ho maar! Toch kon VVD-politicus Silvio Erkens er later een in ontvangst nemen.

Baksteen CAO 2023/2024

Goede arbeidsvoorwaarden en -omstandigheden in de baksteenindustrie motiveren werknemers en doen recht aan hun onmisbare inzet voor het keramisch product. Na langdurige onderhandelingen kwam in augustus een nieuwe, 1-jarige

Baksteen CAO tot stand. Naast een forse loonsverhoging in centen en procenten was de afspraak over een seniorenregeling baanbrekend.

Het is de sector-gerichte invulling van het Generatiepact. Hierover en over een set nieuwe CAO-referentiefuncties organiseerde KNB samen met AWWN een ledenbijeenkomst.

KNB-brancheopleidingen

De KNB-brancheopleidingen Vakopleiding Keramische Industrie (VKI) en de verdiepende Leergang Keramiek kenden in 2023 een prima deelname. Aan de VKI-studiestof werd een digitale leeromgeving verbonden. De mogelijkheid tot inschaling van de Leergang Keramiek binnen het systeem van NLQF werd verkend. Conclusie werd dat binnen dit systeem de borging van het opleidingsproces zodanig is dat het voor kleine organisaties de inhoud overschaduwde en contraproductief uitwerkte.

KNB-studiedag bouwdocenten

KNB hecht waarde aan goede baksteen-kennis en -kennissen in het bouwonderwijs. In 2023 gebeurde dat met een onderhoudende netwerkbijeenkomst in het Amsterdamse Polanentheater. Verduurzaming, productinnovaties en de impact op onderwijs en vakmensen daarvan stonden centraal.

Verder bestaat er een keramiek-sponsorregeling voor het (v)mbo bouwonderwijs. Het aanbod aan gevelbakstenen en tegels werd in 2023 uitgebreid met lespakketten voor droogstapelsystemen, steenstrippen

en steenstrippensysteem. Tijdens de Landelijke Dag van het Platform vmbo BWI in Omnisport in Apeldoorn informeerde KNB bouwdocenten over de nieuwste ontwikkelingen in de baksteenindustrie.

Bouwko's paradise met Baksteen

Maar liefst 300 studenten Bouwkunde TU-Delft streden in de 'Battle of the Bricks': een ludieke, informatieve wedstrijd als smaakmakend onderdeel van het introductieweekend SteeOwee van Studievereniging Stylos. Opgave: met 100 bakstenen per team een vrije brugoverspanning stapelen. Lastiger dan gedacht en een eerder record werd niet verbroken.

Metselworkshop toekomstige ontwerpers

KNB en Bouwmensen Delft verzorgden samen een Workshop Metselen voor studenten Bouwkunde TU Delft. Dat gebeurde op verzoek van studievereniging Stylos. Een praktische kennismaking met de metseltechniek blijkt van meerwaarde voor (toekomstige) ontwerpers.

MasterClass Baksteen

De (19e) MasterClass Baksteen kende 'kleur en reliëf' als thema. Architecten uit het hele land kregen in de Utrechtse wijk Leidsche Rijn een fraai programma over pointillisme, nuances en gradaties in baksteen-uiteerlijk.

KNB laat van zich horen

Tijdens de Bouwbeurs '23 zorgde KNB inhoudelijk voor geluiden uit keramische hoek. In het Nieuwscafé van De Aannemer ging architect Jan Peter Wingender met publiek in debat over de functionaliteit en duurzaamheid van baksteen-bouw.

Tijdens een publiek debat werd de nieuwe Circle Scan Ceramics van onderzoeksbureau Circle Economy toegelicht. De uitgave gaat in op de transitieopgave naar een circulaire economie voor de keramische industrie en doet aanbevelingen.

Van het rapport werd een video gemaakt die tijdens de beurs werd vertoond.

Baksteen is meer dan alleen uiterlijk

De baksteen biedt aan gevels meer waarde dan alleen een esthetische. Baksteengevels kennen een unieke combinatie van esthetische, technische én milieuprestaties:

ze geven een bouwwerk vorm, kleur en karakter en bieden bescherming tegen regen, hitte, kou, wind, geluid en brand. De goede milieuprestatie is ook terug te voeren op de vrijwel onderhoudsvrije, lange levensduur.

FUNCTIES VAN BAKSTEENGEVELS

1. Bescherming	2. Geluidreducerend
3. Brandwerend	4. Warmte-isulerend
5. Lichtwerend	6. Milieuvriendelijk
7. Duurzaam	8. Vrijwel onderhoudsvrij
9. Milieuprestatie	10. Esthetisch

Tenslotte is het een materiaal dat prima circulair toepasbaar is, niet verkleurt en mooi verouderd. Hoe mooi is dat!

Retourpallets metselbaksteen stap dichterbij

Ondersteund door KNB werken metselbaksteenfabrikanten aan een systeem met meermalig te gebruiken retourpallets. Het project is ingegeven door de wens een bijdrage te leveren aan minder afval, een kleinere CO₂-voetafdruk en efficiëntere logistieke ketens. Na marktverkenning werd met Circulair Plastic Pooling een intentieverklaring gesloten.

KNB themabijeenkomsten

Kennisdeling en informatieoverdracht zijn speerpunten in KNB's-communicatie naar leden. In het sociaal domein gebeurde dat over de nieuwe CAO-afspraken.

In het klimaatdomein organiseerde KNB samen met vertegenwoordigers van het Ministerie van EZK, RVO en TCKI een bijeenkomst over actualiteiten zoals de nieuwe EED-besparingsplicht.

Samen met onderzoeksinstituut TCKI verzorgde KNB een themabijeenkomst als eind van het meerjarig onderzoeksproject naar duurzame alternatieven voor aardgas (waterstofgas, biogas en biopropan).

Herdruk 'Het geheim van de baksteen'

Wegens groot succes liet KNB 'Het geheim van de baksteen' herdrukken. Het boek helpt kinderen (en leerkrachten in het basisonderwijs) bewust te maken van de materialen waaruit hun leefomgeving is (op-)gebouwd. Met de herdruk werden tevens enkele actualiseringen doorgevoerd.

Slanke keramische bestrating

Slanker, slimmer en smaller zijn de kernwoorden voor keramische productinnovatie. Minder klei betekent minder energie en minder emissie onder behoud van functionaliteit. KNB ondersteunt deze trend met publicaties zodat een breder publiek daarmee bekend wordt.

In Vught werd het eerste exemplaar van de nieuwe KNB-brochure 'Straatbaksteen besparen met Keiformaat 70' gepresenteerd. Staande op slanke keramische bestrating werd de overhandiging door KNB-voorzitter Nienke Homan aan de

Vughtse wethouder Toine van de Ven op video vastgelegd en via de socials verspreid.

BAKSTEEN over Circulariteit

De 75^e (!) uitgave van KNB's architectuurmagazine BAKSTEEN legt de metselbaksteen naast de meetlat van 7 circulaire ontwerpstrategieën uit de Leidraad Circulair Ontwerpen. Resultaat is een staalkaart aan mogelijkheden dat later in het jaar ook in afzonderlijke vorm werd gedeeld.

Zilveren Troffel Gouden Verleden

Deze uitgave verscheen als eerbetoon aan 67 jaar ononderbroken KNB Metselkampioenschappen om de Zilveren Troffel. Het is de definitieve afronding van dit icoon onder de beroepswedstrijden dat ooit begon met een

bestuursbesluit van de georganiseerde baksteenindustrie in 1952. Het grote succes van de metselkampioenschappen lijkt terug te voeren op de verbeeldende kracht van baksteen. Baksteen staat voor bouwen, en bouwen staat voor de toekomst dat weer onlosmakelijk is verbonden met jonge mensen.

De 'R' die verbindt

Straatbaksteen past prima binnen een circulaire bouwconomie. Om dat inzichtelijk te maken plaatste KNB straatbaksteen op de R-ladder. Hoe hoger op de ladder, des te beter is de circulariteit!

Factsheet over verduurzaming baksteenfabriek

Wat is nodig voor verduurzaming van een gemiddelde steenfabriek?

De KNB factsheet helpt derden te begrijpen wat en in welke omvang er aan duurzame alternatieven voor aardgas nodig is voor een geslaagde energietransitie.

Uit de vele positieve reacties blijkt de factsheet in een behoefte te voorzien.

Groene baksteen in magazine B+U

Een boude bewering uit een persbericht van het Rijksvastgoedbedrijf (RVB) over het niet-duurzame van baksteen leidde tot contact van KNB met RVB en met uitgever B+U. Resultaat werd een publicatie met het eerlijke verhaal over de baksteen en baksteengevels.

Circulair Ontwerpstrategieën bieden kansen

In juni verscheen versie 2.0 van de Leidraad Circulair Ontwerpen van Platform CB'23. Het resultaat, 7 ontwerpstrategieën, biedt perspectief voor keramische bouwproducten. KNB communiceerde deze.

Ode aan de Baksteen

De bekende broers Maarten en Vincent van Rossum bezochten Nijmegen. Niet voor een negatief-kritische recensie, wel als decor van een 'ode aan de baksteen'. NPO2 zond het bezoek uit met veel positief-kritische reacties tot gevolg.

Stapelbouw

Stichting Stapelbouw is de vaste samenwerking van KNB met andere koepels voor steenconstructies. Onderzoek leidt tot Technische Aanbevelingen zoals de STA. 030.2023. Deze gaat over het vergroten van de weerstand tegen horizontale (wind) belasting in een rij eengezinswoningen met een alternatief voor situaties waar de gemetselde penantenbreedte te beperkt is voor een stabiele constructie.

Feiten en cijfers 2023

Bouwbeeld

Realisatie van de ambitieuze bouwdoelen van het begin 2022 aangetreden Kabinet smooerden in een vroegtijdige val 1,5 jaar later. Ook zonder die val was (en is) er te veel 'tegenwind' voor de bouw van 900.000 nieuwe woningen tot 2030. De oorzaken zijn legio: sterk opgelopen arbeids-, materiaal-, ontwikkel- en bouwkosten, hogere rente, stagnerende vergunningverlening, planologische redenen maar ook tegenvallers op het gebied van stikstof, netcongestie en wateraansluitingen. Het is terug te zien in de cijfers. De totale bouwproductie steeg in 2023 weliswaar licht, die van de productie van nieuwe woningen kromp (-7%).

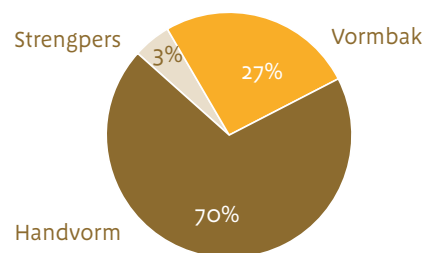
Al met al registreerde het CBS 73.000 nieuw gebouwde woningen in 2023 (-2%). Als saldo van nieuwbouw, splitsing, transformatie, sloop en samenvoeging communiceerde de Rijksoverheid +90.000 nieuwe woningen.

Het aantal afgegeven vergunningen voor nieuwe woningen daalde tot 55.000 (-15%, CBS). Vooral die voor koopwoningen daalde (-23%). Gezien de gemiddelde doorlooptijd van 2 jaar tussen vergunningverlening en bouw hebben deze cijfers voorspellende waarde voor de ontwikkeling van de bouwproductie in 2024 en 2025!

Metselbaksteen

Na enkele jaren van lichte groei daalde de afzet van de Nederlandse metselbaksteen in 2023, verklaarbaar, met maar liefst -35%. Resultaat was een afzet van net iets meer dan 600 mln. WF. Dat is een historisch dieptepunt.

Specificatie afzet naar vormmethode (2023)

De afzetdaling deed zich voor zowel binnenlands (-32%) als buitenlands (-39%). Dat laatste is in overeenstemming met de Europees-brede stagnatie op woningnieuw-bouwmarkten.

Straatbaksteen

In 2023 beïnvloedde de terugval in het bouwvolume ook de straatbaksteenmarkt. Ondanks de moeizame marktsituatie schatten opdrachtgevers en ontwerpers de esthetische en duurzame voordelen van straatbaksteen echter nog steeds op waarde.

Het belang van circulariteit en waardebehoud nam toe en daar leverde straatbaksteen een wezenlijke bijdrage aan.

Keramische dakpannen

In 2023 kromp de vraag vanuit de nieuwbouw naar keramische dakpannen. De vraag naar modellen die vooral toepassing vinden in de renovatiemarkt hield goed stand. Van vraaguitval was daar nauwelijks sprake.

Keramische tegels

De Nederlandse markt voor keramische tegels kromp ten opzichte van die in 2022, met name doordat er minder nieuwbouw-woningen werden opgeleverd. De krapte op de arbeidsmarkt blijft, maar de prijzen op de energiemarkt hebben zich gestabiliseerd.

Verwachtingen

Volgens verwachtingen van het EIB zakt de woning- en utiliteitsbouwproductie in 2024 met zo'n 4%. Grootste klap zal zich bij de bouw van nieuwe woningen voordoen (-11%)

een voor de bouwkeramische industrie belangrijk bouwsegment. Deze stevige daling is negatief nieuws voor de bouwsector en triest in het licht van de grote behoefte aan passende woningen. Die lijkt voorlopig voort te duren gegeven de grote dalingen in het aantal afgegeven bouwvergunningen in 2022 en 2023. Ook de oplopende doorlooptijden van wel reeds vergunde nieuwbouwprojecten biedt weinig hoop. Naar verwachting daalt het aantal gereedmeldingen in 2024 tot 60.000 woningen (EIB).

Voor de langere termijn zijn zowel het EIB als Buidzicht optimistisch. Zij zien in 2025 een overgangsjaar naar hogere productie-aantallen nieuwe woningen vanaf 2026. Vanuit de verduurzamingsopgave bestaand vastgoed is een toenemende vraag te verwachten dat positief is voor de afzet van innovatieve baksteengevelproducten en de keramische dakpan.

Productie, voorraad en afzet van metselbaksteen in WF¹

		2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Productie	metselbaksteen	764	680	652	779	881	853	858	900	894	877	883	872	709
(x 1 mln WF)	straatbaksteen ²	353	314	305	301	340	376	-	-	-	-	-	-	-
Afzet	metselbaksteen	803	669	653	842	824	837	876	974	911	822	892	933	604
(x 1 mln WF)	straatbaksteen ²	369	346	312	314	349	354	390	395	401	-	-	-	-
Eindvoorraad	metselbaksteen	421	433	433	371	428	444	426	350	306	356	346	283	388
(x 1 mln WF)	straatbaksteen ²	199	167	146	130	131	153	-	-	-	-	-	-	-
Uitvoer	metselbaksteen	164	154	229	403	325	281	330	389	350	296	378	420	254
(x 1 mln WF)	straatbaksteen ²	nb	27	30	29	32	30	33	31	30	-	-	-	-
Invoer	metselbaksteen	90	59	40	23	40	68	43	72	68	76	108	56	48 ³
(x 1 mln WF)														
Aantal werknemers		1.304	1.273	1.219	1.121	1.137	1.158	1.202	1.264	1.348	1.348	1.360	1.398	1.211
Omzet in mln euro's		277	243	231	276	281	294	326	359	375	359	400	420	470

Totale omzet 2023 bouwkeramische industrie: 700 mln.

¹ Een Waalformaat (WF) is de op de afmeting 210 x 100 x 50 mm gebaseerde standaard rekeneenheid voor steenachtige materialen.

² KNB beschikt niet over kwantitatieve gegevens van de straatbaksteen-, de keramische dakpan- en gebakken tegelindustrie.

³ Invoer zoals gerapporteerd door het CBS (inclusief schattingen).

KNB in kort bestek

Koninklijke Nederlandse Bouwkeramiek (KNB) is de branchevereniging van nationale en multinationale ondernemingen die in Nederland op industriële wijze klei omzetten in een vormvast keramisch product voor de bouw of andere toepassingen.

KNB behartigt, nationaal en Europees, de gezamenlijke belangen van de keramische industrie in Nederland op het gebied van milieu, energie, klimaat, grondstoffen, duurzaamheid, bouwtechniek, normeringen, arbeidsomstandigheden en vakopleidingen. Voor specifiek de baksteenindustrie draagt KNB zorg voor de ontwikkeling en overdracht van kennis naar de ontwerpende en verwerkende beroepspraktijk en naar het onderwijs. KNB vertegenwoordigt de sector bij afspraken met de overheid en andere partijen Voor de baksteenindustrie is KNB partij bij de collectieve arbeidsovereenkomst voor werknemers in de baksteenindustrie.

KNB is lid van VNO-NCW, AAVN, NVTB en Cerame-Unie, neemt deel in Stichting Cluster 6 en Stichting Stapelbouw en is kennispartner van Duurzaam Gebouwd.

De bouwkeramische industrie biedt werk aan ca. 2.500 personen en realiseerde in 2023 ca. 0,7 mrd. euro omzet.

Nienke Homan en Ewald van Hal

Bestuur KNB (per 1-1-24)

N. Homan, voorzitter
J. Vos, vice-voorzitter
M.G.P. Lemmen, penningmeester
A.C. Blei
R. Blokland
W. Stas

KNB-Bureau

mr. E.L.J. van Hal, directie
C.A. Bolt, communicatie en secretariaat
ing. A. Mooiman, duurzaamheid en techniek
ing. R. Nuvelstijn, uitvoering en techniek
ing. D. Smink, milieu en energie
J.M. Verheem, office management

vereniging Koninklijke Nederlandse Bouwkeramiek (KNB)

Florijnweg 6, 6883 JP Velp (Gld.)
Postbus 153, 6880 AD Velp (Gld.)
+31 (0)26 384 56 30
info@knb-keramiek.nl
www.knb-keramiek.nl
www.kleiwinning.nl
 KNB-keramiek

Foto voorkant: Aiste Rakauskaitė Photography

April 2024

Ledenlijst KNB

Baksteen Helden - Steenfabriek Engels Helden BV - Steenfabriek Engels Oeffelt BV	BV Panningen Helden-Panningen Oeffelt	tel. 077 3060495 tel. 077 3060495 tel. 0485 361444
Caprice Holding BV BV Steenfabriek Huissenswaard	Angeren	tel. 088 0103100
DEKO BV	Elst	tel. 0481 366466
Steenfabriek Klinkers B.V.	Maastricht	tel. 043 3478333
Steenfabriek Linssen B.V.	Kerkrade	tel. 045 5411213
Monier BV - BMI Monier Tegelen - BMI Monier Woerden	Montfoort Tegelen Woerden	tel. 0348 476500 tel. 077 3269500 tel. 0348 436800
Koninklijke Mosa BV	Maastricht	tel. 043 3689444
De Porceleyne Fles / Royal Delft	Delft	tel. 015 7600800
Steenfabriek de Rijswaard BV	Aalst (Gld.)	tel. 0418 552221
Rodruza BV - Rodruza Steenfabriek Rossum BV - Rodruza BV Steenfabriek "De Zandberg"	Nijmegen Rossum (Gld.) Gendt	tel. 024 3297450 tel. 0481 667600 tel. 0481 427120
Steenindustrie Strating b.v.	Oude Pekela	tel. 0597 613920
Koninklijke Tichelaar Makkum BV	Makkum	tel. 0515 231341
Vandersanden Group - Vandersanden Nederland BV - Steenfabriek Hedikhuizen BV - Steenfabriek Spijk BV - Steenfabriek Tolkamer BV - Steenfabriek Kessel BV - Steenfabriek Beek BV	Spijk Spijk Hedikhuizen Spijk Tolkamer Kessel Beek	tel. 0316 566400 tel. 0316 566400 tel. 0416 369696 tel. 0316 566400 tel. 088 0885555 tel. 077 4628000 tel. 046 4372828
Steenfabriek Vogelensangh	Deest	tel. 0487 512459
Wienerberger B.V. Wienerberger Bemmel Wienerberger Poriso Brunssum Wienerberger Erlecom Wienerberger Haaften Wienerberger Heteren Wienerberger Janssen-Dings Tegelen Wienerberger Kijfwaard-Oost Wienerberger Kijfwaard-West Wienerberger Narvik Deest Wienerberger Narvik Tegelen Wienerberger Nuance Wienerberger Panningen Wienerberger Schipperswaard Wienerberger Thorn Wienerberger Azewijn Wienerberger Wolfswaard Wienerberger Zennewijnen	Zaltbommel Haalderen Brunssum Erlecom Haaften Heteren Tegelen Pannerden Pannerden Deest Tegelen Afferden (L.) Panningen Echteld Thorn Azewijn Opheusden Zennewijnen	tel. 088 118111 tel. 088 118500 tel. 088 1185900 tel. 088 1185500 tel. 088 1185500 tel. 088 1185500 tel. 088 1185800 tel. 088 1185600 tel. 088 1185600 tel. 088 1185800 tel. 088 1185800 tel. 088 1185800 tel. 088 1185500 tel. 088 1185950 tel. 088 1185600 tel. 088 1185500 tel. 088 1185500 tel. 088 1185500 tel. 088 1185600
Zilver schoon Randwijk Steenbakkerij	Heteren	tel. 026 4720115